

דאמר רב יהודה בר שמואל, אמר רב אבא, אמר רב כהנא, אמר רב: בתחילה היו אומרים המבשל בשבת, ועובר באיסור דאורייתא, בשוגג יאכל, במזיד לא יאכל, והוא הדין לשוכה ומשהה את התבשיל על האש בשוגג יאכל ובמזיד לא יאכל.

אבל משרבו משהין במזיד, ואומרים שמחים אנו, חזרו חכמים וקנסו על השוכה, שאם השהה בשוגג לא יאכל.

חזרת הגמרא לדון בדברי התוספתא.

קשיא דרבי מאיר אדרבי מאיר, דלעיל [לז]

א] אמר רבי מאיר בדעת בית הלל שמותר להשהות רק חמין על גבי כירה גרופה, ומשמע שתבשיל אסור, וכאן אמר רבי מאיר שמותר להניח על כירה שאינה גרופה חמין ותבשיל שנתבשלו כל צרכם? (63)

קשיא דרבי יהודה אדרבי יהודה. לעיל [שם] אמר רבי יהודה שמותר להשהות חמין [המצטמק ורע לן] ותבשיל [המצטמק ויפה לן] שנתבשלו כל צרכן על כירה גרופה, וכאן אמר רבי יהודה חמין מותר ותבשיל אסור. (64)

ומתרצת הגמרא: דרבי מאיר אדרבי מאיר

בתוס' [ד"ה קשיא] דנו מדוע הגמרא לא תירצה דלעיל התיר רבי מאיר רק חמין משום שמדובר באינו בשל כל צרכו ולכן תבשיל אסור, אבל חמין מותר [ולשיטתם לו ב חמין נידונים כמצטמק ורע לו גם לפני גמר בישולם] ואילו כאן מדובר בבשל כל צרכו ולכן מותר חמין ותבשיל, והוכיחו מזה שסתם חמין ותבשיל הם בין מבושל כל צרכו בין אינו מבושל ולעיל אסר רבי מאיר אף מבושל כל צרכו.

והרשב"א לעיל [לו ב] דן מדוע הגמרא לא תירצה דלעיל התיר רבי מאיר רק חמין משום שמדובר במצטמק ויפה לו [לשיטתו שאפשר להגדיר חמין שאינם מבושלים כל צרכו מצטמק ויפה לן] וכאן התיר חמין ותבשיל משום שמצטמק ורע לו, והוכיח מזה שסתם חמין ותבשיל הם מצטמק ויפה לו

64. רש"י פירש שהקושיה היא מכך דלעיל התיר רבי יהודה להשהות חמין ותבשיל וכאן התיר חמין ואסר תבשיל, ואפשר להקשות ביותר דלעיל התיר חמין ותבשיל בגרופה ומשמע שבאינה גרופה אסור אפילו חמין דמצטמק ורע לו וכאן התיר חמין דמצטמק ורע לו אפילו

היא מדרבי מאיר ורבי יהודה גם יחד ששניהם מחלקים בין שוגג למזיד, ואילו רבי חייא לא חילק, ולכאורה מדר' יהודה לא קשיא שכן יתכן שלדברי רבי יהודה דבר שלא נתבשל כל צרכו אסור בין בשוגג ובין במזיד וכבר נחמן בר יצחק, ורק מצטמק ורע לו מותר באכילה. ותירצו, דאפשר שרבי יהודה מתיר גם תבשיל שלא נתבשל כל צרכו בשוגג, ומכח הספק מקשינן אף מדברי רבי יהודה.

63. רש"י כתב שקושיית הגמרא לדעת רבי מאיר היא על כך שלעיל התיר רק חמין וכאן התיר חמין ותבשיל. אבל באמת אפשר להקשות יותר, דלעיל התיר רבי מאיר חמין בגרופה ומשמע שבאינה גרופה אפילו חמין אסור, וכאן התיר חמין ותבשיל באינה גרופה. וצ"ב מדוע לא פירש רש"י שזו קושיית הגמרא.

ובתוס' [ד"ה הא] מבואר שישנה סתירה נוספת מדרבי מאיר אדר' מאיר דלעיל התיר חמין סתם ומשמע אפילו לא הוחמו כל צרכן, וכאן אסר חמין שלא הוחמו כל צרכן, וצריך לתרץ דלעיל מדובר בגרופה וכאן באינה גרופה וכדמתרצינן לדעת רבי יהודה.